

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyaē yuddhakāṇḍē

॥ pañcaviṃśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatruḡnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ pañcaviṃśaḥ sargaḥ ॥

rāvaṇēna nigūḍhatayā śukasāraṇayōrvānarasēnāyāṃ
prēṣaṇaṃ, vibhīṣaṇēna tayōrnigrahaṇaṃ, śrīrāmakṛpayā
mōkṣaṇaṃ tadīyaṃ sandēśamādāya tābhyāṃ laṅkāṃ gatvā
rāvaṇasya prabōdhaṇaṃ ca

sabalē sāgaraṃ tīrṇē
rāmē daśarathātmaḥ |
amātyau rāvaṇaḥ śrīmā -
nabravīcchukasāraṇau || 6.25.1 ||

samagraṃ sāgaraṃ tīrṇaṃ
dustaraṃ vānaraṃ balam |
abhūtapūrvaṃ rāmēṇa
sāgarē sētubandhanam || 6.25.2 ||

sāgarē sētubandhaṃ taṃ
na śraddadhyāṃ kathaṅcana |
avaśyaṃ cāpi saṅkhyēyaṃ
tanmayā vānaraṃ balam || 6.25.3 ||

bhavantau vānaraṃ sainyaṃ
praviśyānupalakṣitau |
parimāṇaṃ ca vīryaṃ ca
yē ca mukhyāḥ plavaṅgamāḥ || 6.25.4 ||

mantriṇō yē ca rāmasya
sugrīvasya ca sammatāḥ |
yē pūrvamabhivartantē
yē ca śūrāḥ plavaṅgamāḥ || 6.25.5 ||

sa ca sēturayathā baddhaḥ
sāgarē salilārṇavē |
nivēśaṃ ca yathā tēśāṃ
vānarāṇāṃ mahātmanām || 6.25.6 ||

rāmasya vyavasāyaṃ ca
vīryaṃ praharaṇāni ca |
lakṣmaṇasya ca vīrasya
tattvatō jñātumarhathaḥ || 6.25.7 ||

kaśca sēnāpatistēśāṃ
vānarāṇāṃ mahātmanām |
tacca jñātvā yathātattvaṃ
śīghramāgantumarhathaḥ || 6.25.8 ||

iti pratisamādiṣṭau
rākṣasau śukasāraṇau |
harirūpadharau vīrau
praviṣṭau vānaraṃ balam || 6.25.9 ||

*tatastad vānaraṃ sainya -
macintyaṃ lōmaharṣaṇam |
saṅkhyātuṃ nādhyagacchētāṃ
tadā tau śukasāraṇau || 6.25.10 ||*

*tat sthitaṃ parvatāgrēṣu
nirjharēṣu guhāsu ca |
samudrasya ca tīrēṣu
vanēṣūpavanēṣu ca |
taramāṇaṃ ca tīrṇaṃ ca
tartukāmaṃ ca sarvaśaḥ || 6.25.11 ||*

*niviṣṭaṃ niviśaccaiva
bhīmanādaṃ mahābalaṃ |
tadbālārṇavamakṣōbhyaṃ
dadṛśātē niśācarau || 6.25.12 ||*

*tau dadarśa mahātējāḥ
praticchannau vibhīṣaṇaḥ |
ācacakṣē sa rāmāya
gṛhītvā śukasāraṇau || 6.25.13 ||*

*tasyaitau rākṣasēndrasya
mantriṇau śukasāraṇau |
laṅkāyāḥ samanuprāptau
cārau parapurañjaya || 6.25.14 ||*

*tau dṛṣṭvā vyathitau rāmaṃ
nirāśau jīvitē tathā |*

kṛtāñjalipuṭau bhītau

vacanaṃ cēdamūcatuḥ || 6.25.15 ||

āvāmihāgatau saumya

rāvaṇaprahitāvubhau |

parijñātuṃ balaṃ sarvaṃ

tadidaṃ raghunandana || 6.25.16 ||

tayōstad vacanaṃ śrutvā

rāmō daśarathātmajaḥ |

abravīt prahasan vākyaṃ

sarvabhūtahitē rataḥ || 6.25.17 ||

yadi dṛṣṭaṃ balaṃ sarvaṃ

vayaṃ vā susamāhitāḥ |

yathōktaṃ vā kṛtaṃ kāryaṃ

chandataḥ pratigamyatām || 6.25.18 ||

atha kiñcidadrṣṭaṃ vā

bhūyastad draṣṭumarhathaḥ |

vibhīṣaṇō vā kārtsnyēna

punaḥ sandarśayiṣyati || 6.25.19 ||

na cēdaṃ grahaṇaṃ prāpya

bhētavyaṃ jīvitaṃ prati |

nyastaśaṣtrau gṛhītau ca

na dūtau vadhamarhathaḥ || 6.25.20 ||

pracchannau ca vimuñcēmau

cārau rātriñcarāvubhau |

śatrupakṣasya satataṃ
vibhīṣaṇa vikarṣiṇau || 6.25.21 ||

praviśya mahatīṃ laṅkāṃ
bhavadbhyāṃ dhanadānujaḥ |
vaktavyō rakṣasāṃ rājā
yathōktaṃ vacanaṃ mama || 6.25.22 ||

yad balaṃ tvaṃ samāśritya
sītāṃ mē hṛtavānasi |
tad darśaya yathākāmaṃ
sasainyaśca sabāndhavaḥ || 6.25.23 ||

śvaḥ kālyē nagarīṃ laṅkāṃ
saprākārāṃ satōraṇām |
rakṣasāṃ ca balaṃ paśya
śarairvidhvaṃsitaṃ mayā || 6.25.24 ||

krōdhaṃ bhīmamaḥaṃ mōkṣyē
sasainyē tvayi rāvaṇa |
śvaḥ kālyē vajravān vajraṃ
dānavēṣviva vāsavaḥ || 6.25.25 ||

iti pratisamādiṣṭau
rākṣasau śukasāraṇau |
jayēti pratinandyainaṃ
rāghavaṃ dharmavatsalam || 6.25.26 ||

āgamyā nagarīṃ laṅkā -
mabrūtāṃ rākṣasādhipam |

vibhīṣaṇagrhītau tu

vadhārthaṃ rākṣasēśvara || 6.25.27 ||

dr̥ṣṭvā dharmātmanā muktau

rāmēṇāmitatējasā |

ēkasthānagatā yatra

catvāraḥ puruṣarṣabhāḥ || 6.25.28 ||

lōkapālasamāḥ śūrāḥ

kṛtāstrā dr̥ḍhavikramāḥ |

rāmō dāśarathiḥ śrīmān

lakṣmaṇaśca vibhīṣaṇaḥ || 6.25.29 ||

sugrīvaśca mahātējā

mahēndrasamavikramaḥ |

ētē śaktāḥ purīṃ laṅkāṃ

saprākārāṃ satōraṇām || 6.25.30 ||

utpāṭya saṅkrāmayituṃ

sarvē tiṣṭhantu vānarāḥ |

yādr̥śaṃ taddhi rāmasya

rūpaṃ praharaṇāni ca || 6.25.31 ||

vadhiṣyati purīṃ laṅkā -

mēkastīṣṭhantu tē trayāḥ |

rāmālakṣmaṇaguptā sā

sugrīvēṇa ca vāhinī |

babhūva durdharṣatarā

sarvairapi surāsuraiḥ || 6.25.32 ||

prahr̥ṣṭayōdhā dhvajinī mahātmanāṃ

vanaukasāṃ samprati yōddhumicchatām |

alaṃ virōdhēna śamō vidhīyatām

pradīyatām dāśarathāya maithilī || 6.25.33 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvye

yuddhakāṇḍē pañcaviṃśaḥ sargaḥ ||